

Abstrakt

Práca sa zaoberá tzv. Ålandskou otázkou, fínsko-švédskym sporom o Ålandské ostrovy z obdobia konca prvej svetovej vojny, definitívne vyriešeným Spoločnosťou národov ponechaním ostrovov Fínsku pod podmienkou udelenia autonómie a potvrdením ich demilitarizácie. Cieľom práce je zodpovedať, prečo bolo prijaté práve dané riešenie a to pomocou analýzy záujmov a postojov jednotlivých strán sporu. Práca operuje s dvomi polohami Ålandskej otázky. Prvá je vojensko-strategická a sa týka ich neutrality. Z baltického pohľadu sú ostrovy v prípade vojnového konfliktu mimoriadne výhodne umiestneným územím. Z tohto dôvodu boli Ålandy už od roku 1856 demilitarizované a neutralizované a záujmom všetkých zainteresovaných bolo, aby to tak ostalo. Druhou polohou je poloha etnická a jej podstatou je otázka, komu majú ostrovy patriť. Obyvateľstvo ostrovov je švédsky hovoriace a prejavilo vôľu pripojiť ostrovy k Švédsku. Fínsko však tento stav nechcelo dopustiť. Zákulisné rokovania zainteresovaných strán trvali dlhú dobu a nakoniec sa preniesli pred Radu Spoločnosti národov, ktorá v konečnom dôsledku rozhodla v de facto fínsky prospech. Táto pro-fínskosť bola, ako práca zisťuje, daná kombináciou momentálnych a štrukturálnych dôvodov, okrem iných fínskou vojenskou silou, neprijateľnosťou aplikácie práva na sebaurčenie v tomto prípade, či existenciou slabej prechodnej švédskej vlády v rozhodujúcich momentoch.